

Viðmerkingar:

Teir gera smámál til stórmál fyri at køva kjakið um fullveldi

»Frælsi, javnaður og bróðralag«. Hetta vóru orðini, sum Javnaðarflokkurin í sinari tíð pyntaði forsiðuna í Sosialinum við. Men nú eru hesi orð langt síðan burtur. Frælsidreymarnir vóru sápublóðrur, og »javnaðin og bróðralagið« sóu vit einki til, tá ið ringast stóð til kring landið. Nú flokkurin er í andstöðu, spókir bróðralagið líka sum fram aftur, tí nú eru uppskotið óforþikandi og vinna ikki frama kortini.

At fjölmiðlarnir hava eina velduga ávirkan á fólk, eigur eingin at ivast í. Vit kunnu næstan siga, at tað eru blóð, útvarp og sjónvarp, sum í stóran mun avgera, hvat fólk tosa um - ja, fjölmiðlarnir kunnu ennátta vera við til at avgera, hvat fólk skulu halda um tey ymsku viðurskiftini.

Nógvar eru snildirnar. Føroyingar yvirhøvur eru í hesum tíðum nógv upptikin av kjakinum um fullveldi, og tað fegnast vit um, sum hava trúð uppá einar frælsar Føroyar alt okkara lív. Tað

var við tárur í eygunum, at undirritaði fylgdi gongdini, tá ið samráðingar vóru um samgongu og seinni um samgonguskjal eftir seinasta lótingsval. Og serliga flóvandi var tað, at Fólkaflokkurin og Sjálfstýrisflokkurin vildu ganga so vitt, sum at seta sær sum mál at skipa Føroyar sum fullveldi. Tað var nógv meiri, enn eg nakrantíð hevði roknað við og ventað av hesum flokkum. Satt at siga havi eg nógv stórra virðing í dag fyri Anfinni Kallsberg, Jógvani á Lækjuni, Eyðuni Viderø, Helenu Dam á Neystabø, Sámali Peturi í Grund og øðrum góðum fólkafloks- og sjálfstýrisfólkum enn áður. Á hinari síðuni er virðingin fyri Javnaðarflokkinum, tá ið reður um »frælsi, javnað og bróðralag« á einum ógvuliga litlum staði. Líka síðan eg gjordist áhugaður fyri politikkini, hevur tað verið mær ein gáta, hvat Javnaðarflokkurin treytaleyst vil vera ein partur av danska ríkinum. Havi ongantíð skilt, at hetta skal vera nak-

að mál í sjálvum sær. Orsøkin kann bara vera, at Javnaðarflokkurin er »gítin og foddur« ófrælsur, at hann við sinari stovnan sum »útsendur« av donum hevur sína »mission« í Føroyum sum er, at renna sneisaorindi fyri danska imperialism. Hvat flokkurin meinar við frælsi, trúgvi og neyvan, at javnaðarfólk vita sjálvi; tað kann so bara vera frælsi til at velja ófrælsi, so Føroya fólk um allar ævir vera húskalan hjá donum í Føroyum.

Hvussu langt »javnaðurin og bróðralagið« rokka, ivist eg stórliga í, tá henda partin av politikkinum sóu vit lítið til, tá ið ringast stóð til um landið. Ikki fyrr enn, nú flokkurin er í andstöðu, hevur bróðralagið líka sum hug at spóka aftur. Teir vita fullvæl, at tað er ikki í andstöðu, at slík mál vinna frama; tí eru slík uppskot eisini púra óforþikandi fyri henda flokk. Men at »spæla« sosialir - tað duga teir sum fáur, og tað gevur atkvøður til Javnaðarflokkin at upphalda donsku imperialismuni í Føroyum.

Eg nevndi í byrjanini, at fjölmiðlarnir hava eina velduga ávirkan á fólk. Ein háttur at leiða fólkid burtur frá teimum eymu stórmálum, sum ávisir fjölmiðlarnir helst ikki vilja, at fólk skulu vera so nógv upptikin av, er at gera smámál til stórmál. Og hetta dugur mál-gagnid hjá Javnaðarflokkinum betur enn nakar. Rett er, at Sosialurin hevur boðið fólk at skriva um fullveldisætlanir í blaðnum, men serliga tær samrøður, ið blaðið hevur gjørt um hetta stórmál, eru ofta so »snarad« í yvirskriftini, at tú sum lesari ivast í, um tey, sum ganga á odda í arbeiðinum at skipa Føroyar sum fullveldi, yvirhøvur meina nakað við tað. Dómir um hetta eru samrøður, sum blaðið hevur havt við eitt nú Anfinn Kallsberg og Høguna Hoydal - bert fyri at taka tvey íkilig domir.

Herfyri gjørdi Sosialurin ein heilan hóp burtur úr, at fólkaflokskvinnin í Nordoyggjum, Rúna Sivertsen, segði nokur orð um Alm-

annastovuna og veitingar hennara. Soleiðis, sum blaðið leikaði, skuldi tú trúð, at hon hevði mælt til at »avtaka« Almmanastovuna. Men tað gjørdi hon ikki. Í staðin visti hon á, at fleiri, sum hava hjálp fyri neyðini, ikki fáa hana, meðan onnur, sum kanska ikki hava brúk fyri almanna-hjálp, fáa hana viðhyrt. Somuleiðis fanst lótingskvinnan at Almmanastovuni, tí tú sum »brúkari« bara fært fatur á henni nakrar heilt fáar tímar um dagin.

Men hesa litlu músina gjørdi Sosialurin beinanvegin til ein elefant. Var tað nú nakað forgjort í, at Rúna segði tað, sum henni lá á hjarta? Ella skal eingin hava loyvi at seta spurnartekin við ein stov, sum umsitur ein so stóran part av okkara figgjarglóg? Undirritaði veit av góðum grundum ikki, um fólk, sum tørva pening og áttu at fingid frá Almmanastovuni, ikki fáa tað, tey hava rett til. Men eg veit, at tað eru mong, sum helst høvdu biðað leingi, um eingin var at hjálpt teimum. At tú sum borgari bara fært fatur á Almmanastovuni nakrar fáar tímar um dagin, mugu vit geva lótingskvinnuni rett í, tí soleiðis er tað bara. Er tað nakað, sum tann »sosial« Javnaðarflokkurin kann liva við?

Ella - hevur flokkurin bara áhuga fyri teimum, sum starvast innan almennu umsitingina. Hvat við brúkarunum, sum kanska eru nógv verri fyri enn starvsfólkini? Hava hesi ikki eisini rett til eina tænastu, sum tey kunnu liva við?

Eg ivist onga løtu í, at tey, sum arbeiða á Almmanastovuni, gera eitt gott arbeiði, men tað kann væl ikki vera nokur vanlukka, at slík viðurskifti, sum tey, ið Rúna umrøddi, verða tikin upp á tungu. Eingin - heldur ikki tey alment løntu - eiga at verða friðað í klassa A, um eg so kann siga, tí tað kann koma at ganga útyvir tænastuna hjá teimum fólki, sum eisini áttu at hava áhuga hjá Javnaðarflokkinum.

Men tað stutta av tí langa er, at soleiðis horeggja Sosialurin og Javnaðarflokkurin sær í royndini at fáa Føroya fólk at vera minni upptikin av spurninginum um fullveldi, tí hesin »útsendi« flokkur ynskir tað kjakið og fullveldisætlanir landsstýrisins, har píparið gror.

Við samhaldsfastari fullveldiskvøðu
Vilmund Jacobsen

Samgongan kann hjálpa við barnaansingini!

Tað er ótrúligt, hvat politikkarar kunnu ditta sær at tveita um seg. Eitt greffligt dømi um vanvirðing av fólkinum, vóru orðini hjá Finni Helmsdal, lótingsmanni hjá Tjóðveldisflokkinum í Degi og Viku, hós-kvøldið.

Finnur Helmsdal varð spurdur sum formaður í Barnaverndini í Havn, um stöðuna hjá børnum, og hvat foreldrin vóru noyðd at gera. Hann nevndi einki íkilig, men segði at gerðir hjá foreldrunum ofta var at líkna sum lívshættisligt fyri børnini, tí eingi ansingarplass eru.

Eg havi eini boð til Finn Helmsdal, og øll hini í samgonguni! Farið til verka, og loysið tann stóra trupulleikan, sum barnaansingin er.

Tað er einki loyndarmál, at barnaansingartupulleikan í høvuðsstaðnum er ovurhonds stórur. Og hóast nógv er gjørt, so er langt á mál.

Tórshavnar Býráð hevur útbýgt tvey býlingshús seinastu tíðina, og ein nýggjur stovnur er bygdur aftrat. Haraftrat hava verið ætlanir frammi um eitt nú at byggja ein dagstovns saman við Sjótleikarhúsinum.

Men tað er júst samgongan sum Finnur Helmsdal er limur í, sum ikki vil gera tað sum neyðugt er, fyri at nokta barnaansingartørvin.

Í undanfarnu samgongu var ein roynd gjord. Tá fekk landsstýrismaðurin í almanna- og heilsumálum, kommunurnar at ganga við til, at landsins partur av barnaansingini skuldi lækka

úr 40 prosentum, niður í 35 prosent, og samstundis skuldi parturin hjá kommununum hækka úr 30 uppí 35 prosent.

Tað varð gjørt, tí eingir pengar vóru til, og hóast alt var ein vilji at loysa trupulleikan.

Í tí avtaluni stóð eisini, at hon skuldi vera galdandi í tvey ár, tí vørandi fór meir peningur at vera tókur, so landsins partur kund muna meir.

Núsitandi samgonga hevur slept øllum teimum ætlanum sum vórðu lagdar. Tað er komið týðuliga til sjóndar, tí landsins partur skal ikki hækka aftur, og landið skal helst ikki gjalda meir til barnaansingina, enn gjørt verður í dag.

Tað hevur so aftur við

sær, at fleiri barnaansingarplass vera ikki fingin til vega, og tær kommunur sum gjørdur avtaluni við undanfarna landsstýri, eru hidlnar fyri tað turra spott.

Finnur Helmsdal segði eisini, at roynt var at gera vart við trupulleikan við barnaansingini hjá kommununum, men kommunan beindi trupulleikan viðari til landsstýrið.

Finnur Helmsdal veit fullvæl, at skipanin í dag sigur, at landsins partur av barnaansingini er 35 prosent, hvørki meir ella minni. Og tað er eisini landsstýrið sum skal góðkenna fleiri ansingarplass.

Hvar aðrastadur skal so trupulleikan beinast, enn til landsstýrið.

Og er tað ikki so, at tað

er landsstýrið sum góðkennir ella vrakar tær figgjartalanir sum kommunur seta upp?

Nei, Finnur Helmsdal. Hattar er ov biligt. Tú ert ein partur av samgonguni, og um tú vildi, so kundi tú lagt trýst á tinar egnu samstarvsfelagar í landsstýrim, fyri at fingid barnaansingartupulleikarnar loystar, ikki bert í høvuðsstaðnum, men um alt landið.

Eg eri samdur við tær í, at tað er stór skomm fyri samfelagið, sum børnini verða viðfarn, og at vit sum politikkarar leggja so stórt trýst á foreldrin, sum talan er um.

Men so eri eg ikki samdur við tær longur. Tú ert ein partur av samgonguni, og tí hevur tú skyldu til at gera

tína ávirkan galdandi, so skil kemur á barnaansingina.

Sum lótingsmaður og býráðslimur í Havn, skal ikki korta við minari hjálp til at fáa tamarhald á barnaansingartupulleikanum. Tað skalt tú vera sannfurdur um.

Heðin Mortensen,
lótingsmaður
og býráðslimur í Havn,
fyri Sambandsflokkinn

Mouritsen's Bussar ein ferðaskrivstova í vøkstri

MB er ein familjufyrirtøka, ið var sett á stovn 4. juli 1983

Byrja var at koyra býkoyring í Tórshavn við 2 buss-um, sum 1 av 4 arbeiðstakarum, og koyra vit býkoyring enn í dag. Í 1984 var farið inn í ferðavinnuna, tá var keyptur ein brúktur bussur úr Danmark til hettar endamálið. Og skjótt sóu vit at stóran áhugi var at koma til onnur nørðurlond at ferðast, og at hava buss við úr Føroyum. Hettar hevur gjørt tað, at vit eru tann bussfyrirtøkan í Føroy-

um, sum hevur tær størstu royndirnar, hvat viðvikur at koyra buss í útlandum.

Við sínum bussum kann MB koyra bæði minni og stórra bólkar, bæði í Føroyum og í útlandum. Vit geva fegin tilboð uppá túrar yvir fleiri dagar.

Í 1993 var sokeyputr ein 3 stjørnaður turistbussur (49 ferðandi) tann fyrsti av sínum slag, og hevur bussurin koyrt fyri tað mesta út-landna um summarið við

bólkum úr Føroyum. MB fyrirtøkan er vaksin og hevur fyrirtøkan í dag 2 býbussar og 3 turistbussar. Sum nakad nýtt, hevur MB keypt ein 4 stjørnaður buss við lyft til rustlóstólur, og er hettar einasti stóri bussur av hesum slag í Føroyum. Bussurin hevur eisini aðrar hentleikar ið gera at bussurin er sera væl egnadur til koyring við eldri fólki og eisini menningartaradum. Tað hevur í longri tíð verið

tørur á einum tilíku buss í Føroyum.

Mourits, stjóri í MB er sera glaður fyri at kunna bjóða ein buss fram við tilíku hentleikum í Føroyum.

Møguleikin fyri at siggja bussin verður seinni út á vár- ið, tá ið veðrið er til tað. Eisini kann eisini venda sær til MB um ein ynskir at siggja bussin.

Sum ferðaskrivstova skipar MB fyri pakkaferðum bæði loft og sjóvegis, til og úr Føroyum.

MB skipar fyri fleiri bussferðum uttanlanda, sum eru sera væl umtóktar, sum dømi kann nevast Noregi, Póland og Skotland. (Sí lýsing í blaðnum). MB tekur sær av øllum, um ferðast skal í Føroyum ella uttanlanda. Flogferðaseðlar, ferðaseðlar við skipi, yvirnátting, útferðir, busskoyring, ferðatrygging o.a.

Tiltøkini í fyrítøkuni hava seinastu árin vundið uppá seg. Tað hevur verið meira og meira at gjørt innan busskoyring, uttanlanda-

ferðum og øðrum.

Við nýggju fløgnum vil MB hækka tænastustøði innan flutning av ferðafólki í Føroyum og uttanlanda, so at tann ferðandi kann vera bjóðaður sama tænastustøði sum í øðrum londum.

Í dag starvast 4 fólk fulla tíð og 2 fólk hálva tíð hjá Mouritsen's Bussum.